

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Figuræ, Symbola, Zeli, & Zelantium. Ex Vet. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Z.

TITULUS I.
ZELUS ANIMARUM.

§. I.

*Figura, Symbola.
Zeli, & Zelantium.*

Ex Veteri.

P *Auxillum aqua mihi ad bibendum praebe de hydris tua.* Gen. 24. 17. Sitis Apostolorum, est desiderium salutis hominum. Huic potum praestant, qui eorum verba audiunt, & opere explent. Cornelius hic.

Suscitavit eis Salvatorem. Judic. 3. 9. Salvatores, Salvatorem Jesum imitantes, sunt ii, qui animas in viam salutis dirigere satagunt. Rupertus: si illos dixit Scriptura Salvatores, per quos Deus temporaliter liberavit Israel; quanto magis recte illi dicuntur Salvatores, quorum labor Salvatori nostro ad nostram salutem aeternam cooperatus est &c.

Dixerunq; olive: impera nobis. Judic. 9. 8. Qui per olivam, quae & signum pacis ostendit, oleique pinguedinem fundit, nisi illi designantur; qui Spiritus S. pinguedine delibuti, evangelizando pacem, reconciliant homines peccatori. B. Petrus Dam. opusc. 2. contra Clericos aulicos.

Classis regis - deferens aurum, & argentum. 3. Reg. 10. 22. Veri Salomonis aurum, gemmasque, deferens navis est, quicunque ad Deum animas ducit. Barradius Dom. 18. tom. 2. l. 5. c. 10.

De principibus patrum - secundum vires suas. 1. Eldrae 2. 68. 69. Aurum, argentum, & vestes Sacerdotales, principes patrum secundum vires suas, in impensas offerunt operum templi; cum viri sancti, quidquid sapientiae, quidquid eloquentiae, quidquid percipiunt actionis bonae; totum hoc bene utendo in aedificationem conferunt Fidelium Christi. V. Beda hic.

Nolite me considerare, quod fusca sim. Cant. 1. 5. Symbolice, sol accendens, & quasi denigrans animam, est charitatis aestus: item ardens desiderium fruendi Deo; atque zelus iustitiae: quod quasi tabescit anima, cum videri Dei offensas, & animarum perditionem. *Tabescere me fecit zelus meus.* 118. 139. Cornelius hic.

Botrus Cypri. Cant. 1. 13. Vinum est fervidissimum Zelus expressum de botro Cypri: & calix inebrians, Christi amor. S. Bernardus l. 44. in Cant.

Ferculum fecit sibi Rex Salomon de lignis Libani. Cant. 3. 9. Dicitur anima Sancta ferculum: ferculum a ferendo: quia fertur de loco ad locum, ubi eam voluntas gubernantis direxerit, & Dei omnia disponentis: ut plures reficiat, & ad salutem instruat. Rich. a S. Vict. c.

12. in Cant. Ferculum est qualibet Sanctorum congregatio, ad aeternum convivium animas ferentium. Idem ex Miscell. 2. l. 1. c. 121. Incipientes dicuntur lectulus; quia in eis quiescit Christus: non tamen sunt ferculum; quia non ferunt Christum ad alios; generando ipsum in cordibus aliorum. S. Thom. Aqu. hic Lect. 2.

Descendi in hortum nucum. Cant. 6. 10. Nux, vel fractio nucis, Symbolum est perfectae patientiae illorum, qui animas Christo lucrari, & despondere, satagunt: praesertim illas, quae callum in perfidia, aut vicio quodpiam, longa peccandi consuetudine, obduserunt; ut callus hic suaviter, & sensim, refectetur. Hortus nucum est anima sancta, patiens, & perfecta: praesertim quae assidue laborat in conversione peccatorum durorum; quales sunt Judaei, haeretici, concubinarij &c. Cornelius hic.

Propter quadrigas. Cant. 6. 11. Animadvertendum est diligenter, quod non solum in quadrigis sponsa, & Fideles animae, posita esse dicuntur; verum etiam currus, vel quadrigas, Ecclesiam ipsam positam dicit: ut se veluti piam matrem, & sanctissimum vehiculum, quod plures convehantur ad patriam, esse intelligat. Philo Carpath. hic.

Candidiores nive, nitidiores lacte &c. Thr. 4. 7. In nive sola est candoris pulchritudo; in lacte, cum nitore, est & saporis dulcedo. Parum ergo erat, fuisse candidiores nive, nisi fuissent & nitidiores lacte: id est, parum fuisset, propria sibi met munditia candidos fuisse, nisi venientibus ad se, per sermonem suum, gustum praebuissent dulcedinis aeternae. Sed &, cum candidi, & nitidi, essent, passionibus superadditis quandam purpureum traxerunt ruborem: nam verbera experti sunt. S. Rupertus in l. 53.

Similitudo autem vultus eorum, facies hominis & facies leonis &c. Ezech. 1. 10. Operarius meminerit illorum animalium, quae Ezechiel ostensa sunt. Quodvis quatuor formas habebat, hominis, aquilae, leonis, & bovis. Operarii Ecclesiastici, haec est imago: sit ratione illustrata per fidem homo; contemplatione aquila; fortitudine, contra Mundi, daemonisque, terrores, leo; labore, animarumque cultura, bos. Bos esse nequit, nisi aquila sit, & leo. Barradius Dom. Sept. t. 3. l. 5. c. 19. Hoc totum in uno, quod semel in quatuor. S. Gregorius hic. Dei gloriae minister, ut in nomine Jesu omne genu flectatur, multiformes induit vultus. Leo apparet, ut peccatores fraenet: bos, ut agrum Domini excolat: aquila, ut immotis palpebris solem aspiciat: homo, ut effabili conversatione homines reducat ad virtutem. Naxera in Jos. 5. §. 15.

Ex Novo.

Offerebant ei paralyticum jacentem in lecto. Matth. 9. 2. Portitores cœlestes, qui paralyticos ad Christum sanandos portant, sunt similes his Evangelicis. Barradius D. 18. Pent. t. 2. l. 5. c. 29.

Congregabit triticum in horreum suum. Luc. 3. 17. Iusti tritico similes: quia utiles sunt proximo, & fructificant. Triticum molitur, coaptatur, coquitur, dividitur; ut homines sustentet: sic sancti, ob salutem proximorum, se consumunt. Stella hic.

Et ait servus &c. Luc. 14. 22. Diligens erat, & obediens. Licet enim primò, secundo, & tertio, mittatur; nunquam se excusat, nec laborem refugit, non excusationem priorum præterdit. Zelò insuper fervebat: *adhuc locus est*; his omnibus adductis adhuc numerus Electorum non est completus. Sylveira hic.

Aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo fons aque salientis in vitam aeternam. Joan. 4. 14. Fons aquam retinere nescit; sed arva copiosius gessit rigari laticibus; & quò scaturigo abundantior; & auctior est impertitio. Naxera tr. de B. V. §. 28.

Vidit Joannes Apoc. 4. 6. *in medio sedis, & in circuitu sedis, quatuor animalia.* Qui poterant in medio simul esse, & in circuitu? Quatuor animalium nomine, Doctores, & Curatores animarum, significantur: qui tam præstò adsunt omnibus; achi in medio, & in circuitu; intus, & foris; ubique semper, in salutem animarum, excubant. Mendoza in 1. Reg. 1. Annot. 4. Sect. 1.

Ex Patribus & aliis.

Duo sunt in hac vita genera justorum: unum videlicet bene viventium; sed nulla docentium: aliud vero rectè viventium, & eadem rectè docentium. Sicut & in cœli facie aliæ stellæ prodeunt, quas nullæ pluvie subsequuntur; aliæ prodeunt, quæ arentem terram magnis imbribus infundunt. S. Greg. mor. l. 27. c. 5.

Adestum caris, non petulantia, atque impudentia, sed vitæ libertate: non oblatione; sed recti custodia; noctibusque illis, quas pro animarum salute pervigiles traducis. Atque eò etiam nomine canis: quia virtutis familiares atque domesticos, mulces; externos latrando insectaris. S. Gregor. Naz. or. 33. in laudem Heronis Philosophi, olim Cini.

Beatus, qui bona evasit sagena spiritualis, multosque pisces optimo suo cepit Domino. S. Ephrem lib. de Beatitudinibus.

Beatus, cujus mens, tanquam nubes pluvii, divinâ gratiâ plena est; animasque mortalium ad incrementum fructuum vitæ capiendum irrigat. Idem ibidem.

Nubes. Lem: *Effluendo consumitur. Consumitur nubes, & pertransit.* Job. 7. 9. Picinelli.

§. II.

Motiva.

Primum.

Zelus Deo, & Christo, gratus.

Ex Veteri.

Locuta est Maria, & Aaron, contra Moysen. Num. 12. 1. Illa punita leprâ, illò indemni. Sed cur? *omni tempore, quò leprosus est, -sclus habitabit extra castra.* Levit. 13. 46. Aaron Sacerdos erat; ac ideo animarum curæ semper invigilare, circuire, conversari, debebat. Quòd si autem leprâ punitus fuisset; fungi officio suò non potuisset. Paoletti f. 11. de S. Marco.

Afferre Domino, filii Dei, afferre Domino filios arietum. Psal. 28. 1. Hoc est totum, quod expetit, quod requirit: ovium foetus, vile terreni pecoris germen, stratos per viam partus, semina effusa per campos; divino Patri ut divina soboles offerat, admonetur. S. Chrysol. hic. f. 10.

Caput meum plenum est rore &c. Cant. 5. 2. Quia multi in Ecclesia positi, & Deum cum credunt; & tamen frigidi persistentes ad ardorem charitatis non accenduntur: per cinnos autem populos intelligimus. Ad hos accendendos sponsa excitatur; dum spiritualis quilibet pro adificatione plurimorum, ab otio ad prælationem Ecclesiæ vocatur. S. Gregor. hic.

Expoliavi me tunicâ meâ &c. Cant. 5. 3. Fortè & tu, ô anima magni Apostoli! sive cujuscunque viri Apostolici, sabbathizare vis. Sed ecce *vox dilecti tui pulsantis* Cant. 5. 2. *aperi mibi soror mea! amica mea!* Hac dicens, utique angariare te vult mille passus, quod est Sabbathi iter; Angariare, inquam, te vult: ut, postpositâ, quam elegeras, solitaria contemplationis require, surgas; illi aperias; vadas Evangelium eius annuntiare: & hoc in una parte orbis terræ in Asia. Vade cum illo alia duo millia passuum: id est, noli contentus esse in una Asia prædicare; sed etiam in Africa, & in Europa, prædicando labora; laborando prædica Evangelium. Et hòc modò pulchrè angariatus es, vadens cum illo, non solum mille passus; sed & alia duo: suntque tria millia passuum; quia tres sunt partes orbis terrarum. Rupertus lib. 5. in Matth.

Vox dilecti mei pulsantis: aperi mibi soror mea &c. Cant. 5. 2. Jam sponsæ Ecclesiæ ostium cordis aperuerat sponse; totumque cor illi tradiderat, ut patet Cant. 2. 16. *Dilectus meus mibi, & ego illi.* Pulsat tamen id sponsa Ecclesiæ proximorum quoque clausa corda, per suos Concionatores, clave prædicationis aperiat, ait Cassidorus, Beda, Just. Orgelitanus, Richardus, Anselmus, Rupertus &c. S. August. l. 57. in Joan. pulsat, ut excutiat quietem sanctis; & clamat: *aperi mibi*, prædica me. Ad eos quippe, qui clausurunt contra me, quomodo intrabo sine aperiente? *quomodo enim audient sine prædicante?* Rom. 10. 14.